

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINĂ
VETERINARĂ BUCUREȘTI
FACULTATEA DE MANAGEMENT, INGINERIE ECONOMICĂ ÎN
AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

CERCETĂRI PRIVIND DEZVOLTAREA CONSULTANȚEI
ÎN MEDIU RURAL. STUDIU DE CAZ

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof.univ.dr.Gheorghe SIN

DOCTORAND:
Paula PETRICĂ

BUCUREȘTI, 2008

CUPRINS

INTRODUCERE(Limba română)	7
INTRODUCERE(Limba engleză)	10
CAPITOLUL 1. PARTICULARITĂȚILE MEDIULUI RURAL ȘI ALE AGRICULTURII DIN ȚARA NOASTRĂ	13
1.1. Conținutul noțiunii de spațiu rural	13
1.2. Particularitățile mediului rural din România.....	18
1.3. Aspecte principale privind agricultura din România după anul 2000.....	30
1.4. Concluzii privind situația mediului rural și agricultura în țara noastră	54
CAPITOLUL 2. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND CONSULTANȚA AGRICOLĂ	57
2.1. Obiectivele și conținutul activității de consultanță	57
2.2. Necesitatea organizării și desfășurării activității de consultanță	67
2.3. Organizarea activității de consultanță în țara noastră	71
2.3.1. <i>Istoricul și evoluția activității de consultanță agricolă pe plan mondial</i>	71
2.3.2. <i>Prezentarea Agenției de Consultanță Agricolă (ANCA)</i>	84
2.4. Concluzii privind considerații generale asupra consultanței agricole.....	99
CAPITOLUL 3. SCOPUL CERCETĂRII ȘI METODA DE LUCRU	101
3.1. Scopul cercetării întreprinse	101
3.2. Metode de cercetare și indicatorii utilizați.....	101
CAPITOLUL 4. PARTICULARITĂȚILE MEDIULUI RURAL ȘI ALE AGRICULTURII ÎN JUDEȚUL TELEORMAN	108
4.1. Mediul rural în județul Teleorman.....	109
4.2. Agricultura în județul Teleorman.....	119
4.3. Concluzii privind mediul rural și agricultura în județul Teleorman	135
CAPITOLUL 5. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ AGRICOLĂ ȘI OBIECTIVELE ACESTEIA ÎN JUDEȚUL TELEORMAN	139
5.1. Organizarea activității de consultanță în județul Teleorman	140

5.2. Obiectivele activității de consultanță în județul Teleorman	149
5.3. Resursele umane și materiale ale Oficiului Județean de Consultanță	
Agricolă Teleorman	152
5.3.1. Resursele umane ale Oficiului Județean de Consultanță Agricolă	
Teleorman.....	153
5.3.2. Resursele financiare ale Oficiului Județean de Consultanță	
Agricolă Teleorman.....	156
5.4. Beneficiarii activității de consultanță.....	157
5.5. Concluzii privind organizarea activității de consultanță în cadrul OJCA	
Teleorman	167
CAPITOLUL 6. METODE DE COMUNICARE FOLOSITE ÎN	
CONSULTANȚA AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL TELEORMAN	170
6.1. Surse de informații și de cunoștințe transmisibile	170
6.2. Metode de comunicare a informațiilor și cunoștințelor necesare utilizate	
de OJCA Teleorman	175
6.2.1. Consultanța individuală.....	176
6.2.2. Consultanța de grup.....	180
6.2.3. Consultanța de masă.....	192
6.3. Concluzii privind metodele de comunicare folosite în consultanța	
agricolă în județul Teleorman	204
CAPITOLUL 7. PERFECTIONAREA PREGĂTIRII PROFESIONALE	
A CONSULTANȚILOR DIN JUDEȚUL TELEORMAN	208
7.1. Particularitățile profesiei de consultant în mediul rural	208
7.2. Activități de perfecționare profesională a consultanților	212
7.3. Concluzii privind perfecționarea pregătirii profesionale a consultanților	
din județul Teleorman	216
CAPITOLUL 8. EFICIENȚA ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ ÎN	
MEDIUL RURAL DIN JUDEȚUL TELEORMAN.....	218
8.1. Interpretarea și analiza chestionarului aplicat consultanților din Centrele	
Locale de Consultanță Agricolă Teleorman	218

8.2. Analiza SWOT a sistemului de consultanță agricolă din județul Teleorman	241
8.3. Consultanța – ca generator de schimbări în mentalitatea și comportamentul producătorilor agricoli	243
CAPITOLUL 9. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL TELEORMAN	249
9.1. Viziunea strategică de dezvoltare a OJCA Teleorman	250
9.2. Concluzii privind strategia de dezvoltare a serviciilor de consultanță în județul Teleorman	255
CAPITOLUL 10. CONCLUZII ȘI PROPUNERI	256
BIBLIOGRAFIE	261
ANEXA 1	269
ANEXA 2	271
ANEXA 3	272
ANEXA 4	275
LISTA TABELELOR CUPRINSE ÎN LUCRARE (Limba română).....	276
LISTA TABELELOR CUPRINSE ÎN LUCRARE (Limba engleză)	279
LISTA FIGURILOR CUPRINSE ÎN LUCRARE (Limba română)	282
LISTA FIGURILOR CUPRINSE ÎN LUCRARE (Limba engleză).....	284
REZUMAT(Limba română).....	286
REZUMAT(Limba engleză)	295

CERCETĂRI PRIVIND DEZVOLTAREA CONSULTANȚEI ÎN MEDIUL RURAL. STUDIU DE CAZ.

-REZUMAT-

Cuvinte cheie: consultanță agricolă, extensie, mediul rural, agricultură, dezvoltare durabilă.

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL 1 PARTICULARITĂȚILE MEDIULUI RURAL ȘI ALE AGRICULTURII DIN ȚARA NOASTRĂ

- 1.1. Conținutul noțiunii de spațiu rural
- 1.2. Particularitățile mediului rural din România
- 1.3. Aspecte principale privind agricultura din România după anul 2000
- 1.4. Concluzii privind situația mediului rural și agricultura în țara noastră

CAPITOLUL 2 CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND CONSULTANȚA AGRICOLĂ

- 2.1. Obiectivele și conținutul activității de consultanță
- 2.2. Necesitatea organizării și desfășurării activității de consultanță
- 2.3. Organizarea activității de consultanță în țara noastră
  - 2.3.1. *Istoricul și evoluția activității de consultanță agricolă pe plan mondial*
  - 2.3.2. *Prezentarea Agenției de Consultanță Agricolă (ANCA)*

- 2.4. Concluzii privind considerații generale asupra consultanței agricole

CAPITOLUL 3 SCOPUL CERCETĂRII ȘI METODA DE LUCRU

- 3.1. Scopul cercetării întreprinse
- 3.2. Metode de cercetare și indicatorii utilizați

CAPITOLUL 4 PARTICULARITĂȚILE MEDIULUI RURAL ȘI ALE AGRICULTURII ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

- 4.1. Mediul rural în județul Teleorman
- 4.2. Agricultură în județul Teleorman
- 4.3. Concluzii privind mediul rural și agricultura în județul Teleorman

CAPITOLUL 5 ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ AGRICOLĂ ȘI

OBIECTIVELE ACESTEIA ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

- 5.1. Organizarea activității de consultanță în județul Teleorman
- 5.2. Obiectivele activității de consultanță în județul Teleorman
- 5.3. Resursele umane și materiale ale Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman
  - 5.3.1. *Resursele umane ale Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman*
  - 5.3.2. *Resursele financiare ale Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman*
- 5.4. Beneficiarii activității de consultanță
- 5.5. Concluzii privind organizarea activității de consultanță în cadrul OJCA Teleorman

CAPITOLUL 6 METODE DE COMUNICARE FOLOSITE ÎN CONSULTANȚA AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

- 6.1. Surse de informații și de cunoștințe transmisibile
- 6.2. Metode de comunicare a informațiilor și cunoștințelor necesare utilizate de OJCA Teleorman
  - 6.2.1. *Consultanța individuală*
  - 6.2.2. *Consultanța de grup*
  - 6.2.3. *Consultanța de masă*
- 6.3. Concluzii privind metodele de comunicare folosite în consultanța agricolă în județul Teleorman

CAPITOLUL 7 PERFECTIONAREA PREGĂTIRII PROFESIONALE A CONSULTANȚILOR DIN JUDEȚUL TELEORMAN

- 7.1. Particularitățile profesiei de consultant în mediul rural
- 7.2. Activități de perfecționare profesională a consultanților
- 7.3. Concluzii privind perfecționarea pregătirii profesionale a consultanților din județul Teleorman

CAPITOLUL 8 EFICIENȚA ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ ÎN MEDIUL RURAL DIN JUDEȚUL TELEORMAN

- 8.1. Interpretarea și analiza chestionarului aplicat consultanților din Centrele Locale de Consultanță Agricolă Teleorman
- 8.2. Analiza SWOT a sistemului de consultanță agricolă din județul Teleorman
- 8.3. Consultanța – ca generator de schimbări în mentalitatea și comportamentul producătorilor agricoli

CAPITOLUL 9 STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ACTIVITĂȚII DE CONSULTANȚĂ AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

- 9.1. Viziunea strategică de dezvoltare a OJCA Teleorman
- 9.2. Concluzii privind strategia de dezvoltare a serviciilor de consultanță în județul Teleorman

CAPITOLUL 10 CONCLUZII ȘI PROPUNERI

BIBLIOGRAFIE

LISTA TABELELOR CUPRINSE ÎN TEZĂ

LISTA FIGURILOR CUPRINSE ÎN TEZĂ

ANEXE

REZUMAT

Teza de doctorat, intitulată **“CERCETĂRI PRIVIND DEZVOLTAREA CONSULTANȚEI ÎN MEDIUL RURAL. STUDIU DE CAZ”**, este structurată în zece capitole, fiecare cu o problematică distinctă, dar organic legate între ele, ceea ce conferă studiului un caracter unitar.

Primul capitol, **“Particularitățile mediului rural și ale agriculturii în țara noastră”**, cuprinde definirea spațiului rural prin viziunea specialiștilor, particularitățile mediului rural din țara noastră și aspectele principale privind agricultura din țara noastră.

În subcapitolul doi al acestui capitol, mediul rural din țara noastră este prezentat cu toate particularitățile sale: tipologia așezărilor rurale, situația demografică cu structura pe vârste și sexe a acestora, sistemul educațional, structura ocupațională, forța de muncă, rata de ocupare și a șomajului în mediul rural, ponderea veniturilor bănești în totalul veniturilor lunare obținute pe o gospodărie, contravaloarea consumului de produse agricole din resurse proprii, migrația internă.

Subcapitolul trei prezintă aspecte ale agriculturii din țara noastră: structura fondului funciar și grupele de terenuri ce îl compun, forma de proprietate și situația exploatațiilor agricole, nivelul producției vegetale și animale, activitatea de servicii agricole din mediul rural, utilizarea irigațiilor, nivelul de chimizare al agriculturii, modul cum se realizează protecția fitosanitară.

În finalul acestui capitol sunt prezentate, în sinteza, principalele elemente care definesc mediul rural și agricultura, și dau o imagine generală a stadiului acestora în țara noastră.

Al doilea capitol, **“Considerații generale privind consultanța agricolă”**, este consacrat analizei activității de consultanță. Activitatea de consultanță agricolă constituie o forță importantă pentru dezvoltarea și evoluția agriculturii. În acest capitol s-au analizat obiectivele și conținutul acestei activități, etapele procesului de consultanță și funcțiile acesteia.

Nevoile de consultanță agricolă se amplifică pe măsură ce au loc dezvoltarea, diversificarea și specializarea producției agricole și trecerea de la ferma de subzistență la ferma comercială. În același timp, nivelul și calitatea serviciilor de consultanță trebuie să crească în mod corespunzător, iar activitatea de consultanță să se orienteze din ce în ce mai mult către piață. De aceea, necesitatea profesiei de consultant, rezultă din dorința de a introduce tehnologii noi, de a asigura agricultorilor contactul cu

persoane specializate în domeniu, ce pot oferi informații despre modalitățile asigurării unui cadru economic profitabil și de calitate pentru agricultură.

Capitolul doi mai cuprinde modul de organizare a activității de consultanță în țara noastră. S-a făcut o incursiune în istoricul și evoluția activității de consultanță agricolă pe plan mondial și evoluția activității de consultanță agricolă în țara noastră.

Prezentarea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă (A.N.C.A.), înființată în baza Hotărârii Guvernului nr. 676/1998, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului 676/1999, reprezintă punctul central de analiză a acestei activități în România, cu structura sa organizatorică, activitățile organizate și serviciile oferite de aceasta.

Capitolul trei al tezei face trecerea la studiul de caz și anume: analiza activității de consultanță agricolă în județul Teleorman.

În capitolul trei este prezentat scopul cercetărilor întreprinse, metoda de cercetare utilizată și indicatorii implicați în această analiză.

Al patrulea capitol „**Mediul rural și agricultura în județul Teleorman**” prezintă analiza mediului rural din acest județ cu particularitățile sale dar și modul de organizare și dezvoltare a agriculturii.

Se face o radiografie a județului Teleorman, prezentat cu toate elementele caracteristice: așezare fizico-geografică, relief, climă, faună, floră, resurse hidrografice, potențial bio-pedogeografic, resurse naturale, etnografie, structura administrativ-teritorială, localități urbane și rurale, structura demografică, structura pe ramuri a populației ocupate, industria, transporturile, agricultura, piscicultura, industria alimentară. Agricultura județului Teleorman este ramura care oferă locuri de muncă și hrană pentru o parte din populația rurală. În același timp se constată acțiuni de comasare a pământului ca de altfel și o sporire a producției vegetale. Nu există suficiente mijloace mecanice pentru lucrarea terenurilor agricole și nu se aplică nici tehnologii performante, în condițiile în care nici sistemele de irigații nu sunt folosite la întreaga capacitate. Fărămișarea excesivă terenurilor agricole, reducerea septelului de animale sunt realități dureroase ale agriculturii. De asemenea, este prezentat potențialul funciar agricol cu fertilitate naturală ridicată.

Analiza asupra agriculturii județului Teleorman continuă cu analiza structurii suprafețelor agricole cultivate și a producțiilor obținute, a suprafețelor viti-pomicole și a producțiilor la hectar obținute. Se analizează dinamica și structura efectivelor de animale la nivelul județului, producțiile obținute de carne, lapte, ouă, miere, lână. În ceea ce privește mecanizarea lucrărilor agricole, se prezintă o serie de indicatori relevanți printre care numărul utilajelor raportat la suprafața agricolă, evoluția suprafeței arabile ce a revenit în medie pe un tractor, evoluția parcului de tractoare și mașini agricole. De asemenea, se analizează cantitatea de îngrășăminte chimice și naturale aplicate, cantitățile de amendamente, fungicide, erbicide utilizate, lucrările de îmbunătățiri funciare (irigații însoțite de desecări-drenaje) realizate.

Concluziile capitolului prezintă situația actuală a mediului rural și agriculturii județului Teleorman, bază pentru activitatea de consultanță desfășurată în acest județ și analizată în continuare.

Capitolul cinci, intitulat „**Organizarea activității de consultanță agricolă și obiectivele acesteia în județul Teleorman**”, face o analiză a Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman privind modul de organizare, obiectivele activității desfășurate, resursele materiale și umane implicate în această activitate dar și care sunt beneficiarii consultanței agricole acordate de specialiștii oficiului.

La nivel de organizare, OJCA Teleorman este prezentat de la structura organizatorică și modul de subordonare administrativă, la atribuțiile și modul de implementare în teritoriu a strategiei elaborate (prin CLCA). În ceea ce privește obiectivul general al activității OJCA Teleorman, acesta îl constituie realizarea de acțiuni de instruire, educație, consultanță, extensie și formare profesională pentru utilizarea eficientă a resurselor locale, stimularea inițiativei de asociere și cooperare în agricultură. În cadrul Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman își desfășoară activitatea un număr insuficient de specialiști față de cerințele mediului rural din acest județ, aceștia având vârsta medie de 50 ani cu o pregătire corespunzătoare în domeniul agricol.

Resursele materiale ale Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman sunt constituite din fonduri alocate de la bugetul statului și din veniturile proprii. Cu toate acestea, situația materială a OJCA Teleorman este insuficientă desfășurării în bune condiții a activității, iar personalul angajat face eforturi considerabile pentru a reuși să consilieze locuitorii spațiului rural. În ceea ce privește beneficiarii serviciilor de consultanță agricolă, aceștia sunt în principal producătorii agricoli, cu precădere din fermele familiale mici și mijlocii precum și specialiști și alți agenți economici din mediul rural. Oficiul Județean de Consultanță Agricolă Teleorman se implică în consilierea beneficiarilor, prin realizarea proiectelor, întocmirea documentației, constituirea formelor asociative dar și prin informarea acestora cu privire la practicile performante în domeniul agricol.

Capitolul șase prezintă „**Metodele de comunicare folosite în consultanța agricolă în județul Teleorman**”. Pentru a realiza o comunicare eficientă cu producătorii agricoli, în sensul de a transmite informații cu caracter novator în domeniul agricol, consultanții OJCA Teleorman apelează la o multitudine de surse de informații: *unitățile de cercetare, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, instituțiile administrative de stat, mass-media, firme producătoare și de distribuție a input-urilor, firme de consultanță, fundații și organisme similare din țară și străinătate.*

Metodele de lucru în consultanță sunt tehnici de comunicare care intervin între consultant și beneficiari. Consultanța individuală reprezintă forma intensivă de comunicare în cadrul serviciului de consultanță. Pe această cale, asistența tehnică de specialitate a fost una din preocupările specialiștilor din cadrul Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman, dovadă fiind numărul celor care au solicitat informații pe diverse teme. Consultanța de grup reprezintă activitatea de consultanță care se desfășoară cu grupuri de agricultori, sub diverse forme: discuțiile de grup, vizitele, demonstrațiile, zilele în teren, zilele de informare, cursuri de instruire. În cadrul OJCA Teleorman, consultanța în masă se realizează prin editarea ziarului propriu lunar, distribuit gratuit *Consultanța agricolă*, prin realizarea unor emisiuni radio, prin participarea la târgurile și expozițiile agricole și rurale, prin campanii de informare a producătorilor agricoli (*Caravana Fermier în Europa*).

Capitolul șapte intitulat „**Perfecționarea pregătirii profesionale a consultanților din județul Teleorman**” face referiri la particularitățile profesiei de consultant în mediul rural ca și la activitățile de perfecționare profesională a consultanților. Diagnosticarea exploatațiilor, găsirea soluțiilor pentru creșterea performanțelor economice ale acestora, înlăturarea sau diminuarea acțiunii unor factori perturbatori sunt elemente de specificitate ale profesiei de consultant agricol. Pregătirea profesională în consultanța agricolă se obține pe căi diferite: *prin stagiile de instruire universitară și postuniversitare și prin autoinstruire permanentă, documentare, experiență profesională și educație paralelă.* Cursurile de perfecționare la care au participat specialiștii OJCA Teleorman au avut următoarea tematică: managementul exploatației agricole, marketingul produselor agroalimentare, noutăți tehnice, tehnologice și legislative pe domenii, promovarea agriculturii ecologice, posibilități de dezvoltare a exploatațiilor agricole cu sprijinul programelor de finanțare externă, forme asociative în agricultură, prezentarea legislației privind siguranța alimentară a populației, modalități de elaborare a proiectelor în vederea accesării fondurilor europene. Cursurile destinate formării formatorilor s-au derulat în cadrul unor programe și proiecte de finanțare cu fonduri europene și au urmărit dezvoltarea abilităților specific activității de consultanță. Deplasarea în țări europene dezvoltate economic a unor specialiști din cadrul Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Teleorman, a adus elemente noi, de care au beneficiat agricultorii din județul Teleorman (Elveția, Franța, Austria).

În capitolul opt, intitulat „**Eficiența activității de consultanță în mediul rural din județul Teleorman**” s-a evaluat activitatea de consultanță, obiectivul final fiind acțiunile desfășurate de consultant și impactul favorabil pe care acestea le-au avut în mediul rural. Pentru a găsi un răspuns, s-a evaluat situația pe baza unui chestionar adresat consultanților din CLCA Teleorman care a permis

aprecierea contribuției pe care activitatea acestora a avut-o asupra activității producătorilor agricoli. Prelucrarea datelor din chestionar s-a făcut pe baza programului SPSS și s-au interpretat prin metoda frecvenței și corelației între variabile. Repondenții au fost în număr de 17, respectiv consultanții agricoli din toate CLCA Teleorman, iar în urma procesării răspunsurilor acestora, s-au analizat următorii indicatori: *pregătirea profesională a consultanților, vârsta consultanților, vechimea în activitatea de consultanță, cursuri de perfecționare urmate de consultanții agricoli, numărul de comune ce revin la un consultant, numărul de exploatații agricole ce revin la un consultant, exploatațiile agricole pe clase de mărime, numărul de consultații acordate pe an de consultanți agricoli, domeniul problemelor abordate, metode de consultanță folosite, modul de contribuție a activității consultanților la dezvoltarea agriculturii comunelor consiliate, motivele pentru care producătorii agricoli nu au aplicat recomandările consultanților, structura veniturilor producătorilor agricoli din cadrul comunelor consiliate, căi prin care să se acționeze pentru dezvoltarea economică a exploatațiilor agricole, dificultăți întâmpinate în desfășurarea activității de consultanță, propuneri pentru îmbunătățirea eficienței activității de consultanță.*

Prin analiza datelor, am realizat un *Profil al Consultantului agricol din județul Teleorman și Analiza SWOT a activității de consultanță agricolă în mediul rural din județul Teleorman.*

Din cercetarea efectuată rezultă că activitatea de consultanță agricolă este absolut necesară la nivelul întregului mediu rural al județului Teleorman, dar mai ales în fermele mici, întrucât acestea nu-și pot define clar problemele cu care se confruntă și nici nu au posibilitatea de a le rezolva. În ceea ce privește modul în care consultanța poate acționa ca generator de schimbări în mentalitatea și comportamentul producătorilor agricoli se constată că acest lucru este foarte greu de realizat, deoarece producătorii agricoli au vârste, în general, înaintate și un nivel scăzut al cunoștințelor, o lipsă a informațiilor privind mediul economic în care își desfășoară activitatea, la care se adaugă și fobia pentru „sfaturi”, indusă în trecut prin care li s-au transmis „indicații”, coroborate cu puținele mijloacele economice, determinată de politica agrară, în mare parte defavorizantă pentru micii producători agricoli.

Capitolul nouă, intitulat „Strategia de dezvoltare a activității de consultanță agricolă în județul Teleorman”, aduce în prim plan viziunea proprie de dezvoltare în ceea ce privește serviciile de consultanță oferite de OJCA Teleorman. În România este necesar ca întreg sistemul public de consultanță să parcurgă pașii unei reforme, care să ducă la compatibilizarea sistemului românesc cu cele de pe plan european și mondial având ca prim obiectiv **formarea unui sistem de consultanță agricolă pus în slujba fermierului**. Procesul de reformare a sistemului național de consultanță va fi unul de lungă durată, care se va desfășura în mai multe etape. Prima etapă a acestui proces trebuie să pună bazele **consolidării instituționale a ANCA și implicit a OJCA Teleorman** (actualmente, finanțate din venituri extrabugetare și subvenții de la bugetul de stat), urmată apoi de **etapa de privatizare treptată și parțială a serviciilor de consultanță agricolă**. Etapa de consolidare are o durată de câțiva ani, fiind vizate toate aspectele: manageriale, organizaționale, financiare, resursele umane, dotarea etc. În strategia propusă, poziția principală este ocupată de **producătorul agricol privat**.

În finalul lucrării sunt prezentate **Concluzii și Propuneri** legate de problematica abordată care dau o imagine de ansamblu asupra activității de consultanță desfășurată la nivelul județului Teleorman, cu limitele și progresele realizate până în prezent, dar și asupra responsabilităților ce revin OJCA Teleorman pentru adoptarea unei strategii de reformă adecvate mediului rural al județului.

Teza de doctorat cuprinde un număr însemnat de tabele și anexe, scheme și figuri, care conțin date și imagini relevante privind înțelegerea complexității și semnificației activității de consultanță din județul Teleorman.